

nároku dědice na odevzdání pozůstalosti, nezbyvá mu, než nastoupiti pořad práva.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1929, R I 1019/28.)

Pozůstalostní soud vyhověl návrhu vymáhajícího věřitele, by byla z pozůstalosti vydána vkladní knížka. Rekursní soud návrh zamítl. Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a odmítl rekurs do usnesení prvního soudu.

Důvody:

Usnesením exekučního soudu v Praze ze dne 27. července 1928 byla vymáhající věřitelce firmě František V. a spol. v Praze, povolena proti pozůstalosti po Vilému B-ovi, zastoupené dědičkou Martou M-ovou, k vydobytí vykonatelného pohledávání 393 Kč exekuce nejen zabavením nároku pozůstalosti po Vilému B-ovi proti obchodnímu soudu v Praze jako soudu pozůstalostnímu na vydání soudního deposita zřízeného u Zemské banky v Praze pro pozůstalost Viléma B-a a sestávajícího z vkladní knížky Zemské banky v Praze, nýbrž i příkázáním zabaveného nároku k vybrání. Na základě tohoto usnesení, opatřeného doložkou vykonatelnosti, zažádala vymáhající věřitelka u obchodního soudu v Praze jako soudu pozůstalostního o vydání vkladní knížky, kteréžto žádosti tento soud vyhověl usnesením ze dne 14. září 1928 v ten způsob, že bude po právní moci usnesení dožádána Zemská banka, by ze vkladní knížky vybrala 500 Kč a poukázala je právnímu zástupci vymáhající věřitelky. Z toho jest patrné, že tu nejde o nic jiného, než o opatření pozůstalostního soudu jako poddlužníka, které sice učinil usnesením, zrealisovav jím jen to, co povolil exekuční soud, které však není v pravdě soudním usnesením, jež by bylo lze napadnouti rekuresem. Pokládala-li se Marie H-ová, které byla povolena usnesením zemského civilního soudu v Praze ze dne 15. března 1928 exekuce zabavením dědického nároku dědičky Marty M-ové na odevzdání pozůstalosti po Vilému B-ovi, za stíženu tímto opatřením poddlužníkovým, nezbyvala jí jiná cesta než ta, kterou by byla musila nastoupiti při stejném zákroku každého jiného poddlužníka, totiž pořad práva. Bylo proto na dovolací stížnost zrušiti napadené usnesení a uznati tak, jak se stalo.

Čís. 8601.

Umluvil-li dosavadní majitel domu s nájemníkem, že vyklidí byt do určité doby, jde, stala-li se úmluva vzhledem k zamýšlenému prodeji domu, k němuž pak před onou dobou došlo, o smlouvu ve prospěch třetí osoby, příštího majitele domu. Vymáhati splnění této úmluvy na nájemníku jest oprávněn nejen nový majitel domu, nýbrž i jeho dřívější majitel, jenž vyklizení s nájemcem umluvil.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1929, R I 1028/28.)

Žalobce, bývalý majitel domu č. p. 63, domáhal se na žalovaných vyklizení místností v tomto domě v době, kdy byl již dům prodal Kamile R-ové, již se byl zavázal místnosti v domě č. p. 63 vykliditi. První soud prvního stádu žalobu zamítl, maje za to, že výhradně oprávněna k žalobě byla by pouze nynější vlastnice domu, Kamila R-ová. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu prvního stádu, by, vyčkaje pravomoci, řízení doplnil a znovu rozhodl. Důvod: Žalobce František Ch. domáhá se podle žaloby výroku, že žalovaní jsou povinni pod exekucí do 14 dnů vykliditi v domě č. p. 63 byt sestávající z krámu, dílny, kuchyně, pokoje v přízemí, pokoje v I. poschodí a místa ve sklepě; návrh tento při ústním líčení dne 25. května 1928 upravil takto: Zjišťuje se, že žalovaní nemají práva obývat v domě čp. 63 byt sestávající z krámu, dílny, kuchyně, pokoje v přízemí, pokoje v I. poschodí a místa ve sklepě a jsou povinni, aby byt ten do 14 dnů pod exekucí vyklidili. Tento nárok opírá žalobce o ujednání, které dne 4. ledna 1927 učinil s oběma žalovanými Dr. Vilém S. jménem manželů Ch-ových a dle kterého se žalovaní zavázali vykliditi sporný byt a majiteli domu jej odevzdati nejdéle do 1. října 1927, při čemž vzdali se odkladu exekuce na vyklizení; spolužalovaná Emilie K. tehdy výslovně prohlásila, že s ujednáním v informaci obsaženým souhlasí; žalobce tvrdí dále, že téhož dne 12. ledna 1927 uzavřena byla dodatečná úmluva s Kamilou R-ovou, podle které se prodávající zavázali kupující odevzdati do 1. října 1927 krám a byt s příslušenstvím v koupeném domě Josefem T-em užívaný. Proti tomuto žalobcovu nároku tvrdí žalovaní především nedostatek aktivní legitimace, poněvadž žalobce není vlastníkem domu č. p. 63 a není proto oprávněn domáhati se vyklizení bytu v domě tom, v domě cizím, proti žalovaným jako nájemníkům, s nimiž není v právním poměru. První soudce obmezil jednání jen na tuto námitku nedostatku aktivní legitimace a žalobu zamítl z toho důvodu, že žalobce v době podání žaloby dne 14. dubna 1928 již vlastníkem onoho domu č. p. 63 nebyl, poněvadž jej dne 12. ledna 1927 prodal Kamile R-ové. Soud odvolací nesouhlasí s názorem prvního soudce, pokud jde o námitku nedostatku aktivní legitimace. Žalobce, jak z jeho přednesu patrné, před uzavřením tržové smlouvy s Kamilou R-ovou dne 12. ledna 1928, ujednal se žalovanými v kanceláři Dr. Viléma S-a dne 4. ledna 1927 a tito se zavázali, že nejpozději do 1. října 1927 vyklidí místnosti jimi obývané v domě čp. 63, že je majiteli odevzdají a že se vzdávají práva odkladu exekučního vyklizení. O tomto ujednání, o které právě žalobce žalobní nárok opírá předložil písemnou informaci. Z tohoto ujednání dne 4. ledna 1927 se žalovanými uzavřeného vzešlo žalobci, který v této době byl ještě spoluvlastníkem domu žalovanými obývaného a jen jemu právo domáhati se splnění závazku žalovaných, by do 1. října 1927 se vystěhovali, kdyby tento závazek v oné lhůtě nesplnili. Tohoto práva žalobce jako spoluvlastník domu č. p. 63 nepozbyl prodejem tohoto domu 12. ledna 1927 Kamile R-ové, poněvadž ujednání ze 4. ledna 1927 nepozbylo platnosti a účinnosti, aspoň žalovaní nikterak neodůvodnili, že ujednání pozbylo platnosti, a v tom směru také nic netvrdili. Toto právo o sobě ne-

přešlo na kupující Kamilu R-ovou, na novou vlastníci podle smlouvy z 12. ledna 1927, poněvadž se žalovanými o vyklizení bytu jednal výhradně žalobce sám, jde o obligační poměr mezi stranami, a proto se také prodávající sami zavázali kupující dodatečnou úmluvou z 12. ledna 1927, že jí do 1. října 1927 místnosti žalovaným obývané odevzdají. Není zákonného ustanovení, podle kterého by ujednání ono mezi stranami ze 4. ledna 1927 pozdějším prodejem domu pozbylo platnosti a účinnosti, a žalovaní nemohou z prodeje domu pro sebe žádné právo odvozovati. Názor, že jde v tomto případě o výkon práva vyplývajícího výhradně z práva vlastnického, není správným, poněvadž ve skutečnosti v tomto případě jde na jedné straně o splnění závazku, jež žalovaní na sebe vzali dne 4. ledna 1927 proti žalobci a na druhé straně o splnění závazku, jež na sebe vzali prodávající dodatečnou úmluvou ze 12. ledna 1927 proti kupující. Že právo z ujednání ze 4. ledna 1927 prodávající postoupili kupující Kamile R-ové, nynější vlastníci, žalovaní ve sporu ani netvrdili, o zákonný postup nejde, naopak prodávající sami se zavázali kupující R-ové do 1. října 1927 ony místnosti žalovanými obývané odevzdati. Nesprávně proto první soudce po stránce právní spor tento posoudil, uznáv námitku nedostatku aktivní legitimace oprávněnou a zamítнув z toho důvodu žalobu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Pokusu žalovaných doličiti, že žaloba byla prvním soudem právem zamítnuta pro nedostatek aktivní legitimace žalobcovy, nelze přiznati úspěch. Podle srovnalého přednesu obou stran, byla úmluva ze dne 4. ledna 1927, že žalovaní vyklidí do 1. října 1927 místnosti jimi v domě čís. 63 užívané proti tomu, že jim byt nebude do toho dne vypověděn, učiněna vzhledem k zamýšlenému prodeji domu Kamile R-ové, k němuž dne 12. ledna 1927 skutečně došlo. Správně a srovnale s doslovením úmluvy vykládají ji sami žalovaní v ten rozum, že byla smlouvou ve prospěch třetí osoby, totiž příštího majitele domu. Vzhledem k ustanovení druhého odstavce § 881 obč. zák. nemůže býti pochybnosti, že by také Kamila R-ová mohla vymáhati na žalovaných, by splnili úmluvu a z jejího domu se vystěhovali, stejně jest však nepochybné, že podle prvního odstavce § 881 obč. zák. přísluší právo žaloby rovněž, a to především, žalobci, jako oné osobě, která se žalovanými smlouvu ze dne 4. ledna 1927 ujednala a zavázala se jí k určitému vzájemnému plnění. Zda názor, že prodejem domu pominul dosavadní právní poměr žalobce jako pronajímatele k žalovaným jako nájemníkům a byl nahrazen nájemním poměrem mezi novou vlastníci domu a žalovanými jest správným, nemůže býti na základě výsledků dosavadního jednání bezpečně rozhodnuto, neboť pronajímatelem může býti i osoba od vlastníka rozdílná, na platnosti, závaznosti a žalovatelnosti úmluvy ze dne 4. ledna 1927 neměla však změna ve vlastnictví domu již proto žádného vlivu, že právě tato změna byla pohnůtkou a účelem jejího ujednání. Převod domu do vlastnictví Kamily R-ové měl jenom ten význam, že pouze nová vlastnice

mohla se žalovanými učiniti novou smlouvu o užívání bytu po 1. říjnu 1927. Takové smlouvy neučinila, naopak zavázala podle žalobního přednesu, kupující dům od žalobce, by jí byt, užívaný dosud žalovanými, odevzdal dne 1. října 1927 vyklizen, a trvá na tomto svém právu.

Čís. 8602.

Při žalobě o náhradu škody jest na žalobci, by dokázal skutkový základ, opodstatňující kromě jiného závěr o zavinění žalovaného, na žalovaném pak jest, by jednotlivě přednesl a dokázal skutečnosti, z nichž dovozuje spoluzavinění žalující strany.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1929, Rv I 493/28.)

Žalobkyně se poranila pádem na neosvětlených schodech v hostinci žalovaného. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud prvního státního soudu důvodem z polovice, odvolací soud zcela po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného.

Důvody:

S hlediska dovolacího důvodu nesprávného posouzení věci po stránce právní nese se dovolatelova snaha především k tomu, by dolíčil, že žalobkyně zavinila, správně spoluzavinila, úraz svou neopatrností. Pokud jde o tuto otázku, omezil se žalovaný ve sporu před soudem nalézacím na námitku, že žalobkyně zavinila úraz sama svou neopatrností. Tím však projevil jen právní názor, neuvedl však jednotlivě okolnosti, tento názor opodstatňující. Tato neúplnost v přednesu žalovaného má v zápětí, že nutno onu námitku považovati za neopodstatněnou a tím i za bezdůvodnou. Když tomu tak, není ani přípustno uvažovati o tom, zda by podle výsledků dokazování bylo lze usuzovati na zavinění žalobkyně. Názor dovolatelův, že žalobkyně měla dokázati, že se při chůzi po schodech nedopustila neopatrnosti, jest mylný. Žalobkyně vyhověla své procesní povinnosti, dokázavši skutkový základ žalobního nároku co do jeho důvodu, kromě jiného i zavinění žalovaného. Jemu náleželo, by uvedl a dokázal skutkový základ námitky opřené o § 1304 obč. zák. Této povinnosti žalovaný nesplnil, ježto ve sporu neuvedl ani jediné skutkové okolnosti, z níž by se dalo usuzovati na vinu žalobkyně. Že úraz žalobkyně byl zaviněn opomenutím žalovaného, bylo dolíčeno již v rozsudku prvního soudu, z něhož se žalovaný neodvolal. Jsou proto veškeré vývody, jež dovolatel této právoplatně rozřešené otázky věnoval a jimiž jednak svou vinu popírá jednak, ovšem jen poloviční, doznává, zbytečné a není třeba, by se dovolací soud jimi věcně zabýval.